

“Mee op staatsbezoek? Ik? Dat kan niet waar zijn!”

Dr. Inge Huitinga,
directeur Nederlandse
(MS-)Hersenbank,
ondertekende een
samenwerkingsovereenkomst
tijdens het Koninklijk
staatsbezoek aan de
Republiek Korea.
Lees hierover meer op de
volgende pagina's.

Staatsbezoek Korea

De Nederlandse Hersenbank (NHB) is een afdeling van het Nederlands Herseninstituut. De Hersenbank heeft als belangrijkste doel het verzamelen van hersenweefsel voor wetenschappelijk onderzoek. Hersendonoren geven al tijdens hun leven toestemming aan de NHB om hun hersenen na overlijden uit te nemen en beschikbaar te stellen aan goedgekeurde onderzoeksprojecten, zodat uiteindelijk meer inzicht ontstaat in de (normale) werking van de hersenen en in de oorzaken en behandeling van hersenziekten.

Dankzij de langdurige steun van Stichting MS Research heeft de NHB sinds 1990 een speciaal programma voor multiple sclerose (MS), de zogenaamde MS-Hersenbank. De MS-Hersenbank heeft een specifiek MS-donorprogramma. Daar wordt MS-hersenweefsel na overlijden op speciale wijze uitgenomen, nadat eerst op een post mortem MRI-scan gekeken is. Alle MS-weefselblokjes worden uitgebreid gekarakteriseerd voordat deze wereldwijd worden uitgegeven voor MS-onderzoek.

Naast directeur van de NHB is Inge Huitinga al sinds jaar en dag MS-onderzoeker: ze leidt de onderzoeksgroep neuro-immunologie, die hersenen van mensen met MS onderzoekt.

De MS-onderzoeksgroep onderzoekt de rol van microglia-cellen in de hersenen bij het ontstaan van MS. Maar ook bijvoorbeeld de rol van stresshormonen en geslachtshormonen bij het ontstaan van MS en hun invloed op het beloop.

Samenwerkingsovereenkomst

De samenwerkingsovereenkomst die eind vorig jaar in Korea ondertekend

Boven: Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima arriveren bij het Blue House; de werk- en woonplaats van President Park.

Links: Dr. Inge Huitinga en dr. Yoo-Hun Suh. Op de achtergrond Koning Willem-Alexander.

werd, is een zogenaamd 'Memorandum of Understanding', in de volksmond als 'M o U', op z'n Engels, uitgesproken. Deze verklaring beschrijft de intentie tot samenwerking aan onderzoeksprojecten met betrekking tot (neurodegeneratieve) hersenaandoeningen zoals MS, maar ook betreffende de normale en abnormale ontwikkeling van de hersenen. Tevens biedt de samenwerking kansen om vaardigheden, informatie en technieken uit te wisselen met betrekking tot het runnen van een Hersenbank. Van het nieuw opgerichte KBRI maakt namelijk ook een hersenbank deel uit: de Korea Brain Bank. In Korea bestaat een ministerie 'Wetenschap en toekomst' waarbinnen ook 'healthy aging', oftewel 'gezond ouder worden' een belangrijk thema is.

Staatsbezoek

Dr. Yoo-Hun Suh (directeur van het KBRI) en Inge tekenden de samenwerkingsovereenkomst, in aanwezigheid van President Park Geun-hye en Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima. In 2008 was Koningin Máxima op werkbezoek bij de MS Hersenbank en onlangs nam zij op Wereld MS Dag de eerste MS Atlas in ontvangst tijdens een zgn. expertmeeting, waar ook Inge deel van uit maakte. De ceremonie in Korea vond plaats in het zogenaamde 'Blue House', de officiële werk- en woonplaats van president Park, waar ook het staatsbanket werd gehouden. Andere leden van de Nederlandse delegatie van het staatsbezoek waren minister van Buitenlandse Zaken Bert Koenders, minister van Economische Zaken Henk Kamp en Guus Hiddink, oud-bondscoach van het Koreaanse nationale voetbalelftal.

Staatsbezoek Korea

Belangrijke contacten om in de brede zin van het woord kansen voor de Hersensbank te creëren.

Veel aandacht voor hersenonderzoek

De inbedding van de ondertekeningsceremonie bij het staatsbezoek, geeft aan hoeveel belang ook de Republiek Korea hecht aan de samenwerking met de Nederlandse Hersensbank. President Park noemde deze samenwerking nog apart in haar toespraak tijdens het staatsbanket. De Koreaanse overheid investeert momenteel zeer veel geld in hersenonderzoek, vooral op het gebied van hersenziektes. Dit om de groeiende problemen die nersenziekten zoals dementie met zich meebrengen het hoofd te kunnen bieden. Eén van de resultaten van de investeringen is deze Korea Brain Bank, onderdeel van het KBRI (Korean Brain Research Institute). Doel is het huidige, in Korea wat versnipperde hersenonderzoek te concentreren in een onderzoekscentrum geleid door de overheid. Het instituut is nog volop in ontwikkeling en het leggen van internationale relaties. In dit kader bezochten Dr. Je-Geun Chi, de directeur en Dr. Chang Man Ha, een Senior Onderzoeker van de Korea Brain Bank afgelopen zomer ook de Hersensbank.

Bezoek aan onderzoeksinstituten

Naast het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst bezocht Inge natuurlijk het KBRI en ook de Seoul National University Medical School. Hier werd zij geïnformeerd over hun werk en gaf zij lezingen over de NHB, waarbij zij ook het belang van ethische en juridische aspecten benadrukte. Deze aspecten zijn erg belangrijk voor een zorgvuldige

Voor de zesde maal vond het KBRI seminar plaats; waar Inge Huitinga een lezing gaf over MS-onderzoek.

omgang met persoonlijke gegevens van donoren en om het verantwoord gebruik van hersenweefsel te waarborgen.

Stamcellen en geslachtshormonen bij MS

Naast lezingen over het werk van de Hersensbank, gaf Inge in beide instituten ook lezingen over MS-onderzoek, waarbij zij tevens de rol van stamcellen in de hersenen van mensen met MS belichtte. Stamcellen zijn in staat om in een ander celtype te veranderen, te differentiëren en daarom zijn neurale stamcellen in het volwassen brein belangrijk voor celvernieuwing. De onderzoeksgroep van Huitinga ontdekte dat hersenen van personen met MS meer 'progenitor cells' (cellen die ontstaan uit stamcellen, maar al iets verder gedifferentieerd zijn) bevatten dan hersenen van gezonde personen. De groep ontdekte recent dat deze 'progenitor cells' zich zeer waarschijnlijk zullen ontwikkelen tot astrocyten, cellen die een belangrijke rol spelen bij MS. Daarnaast besteedde Huitinga aan-

dacht aan de rol van geslachtsverschillen bij MS, en daaruit voortvloeiend de inzet van lichaamseigen stoffen (geslachtshormonen) om het verloop van MS positief te beïnvloeden. Meer vrouwen dan mannen krijgen MS, maar als mannen MS krijgen is het beloop vaak ernstiger. Dit onderzoek kan Inge verrichten dankzij een extra projectsubsidie van de VriendenLoterij. In Seoul National University Medical School wordt ook onderzoek gedaan naar geslachtshormonen bij MS, in het bijzonder naar het vermogen van progesteron om remyelinisatie, dus herstel, te bevorderen in MS.

Inge en de Hersensbank zijn enorm dankbaar dat ook de staatshoofden van Nederland en Korea het grote belang van hersenonderzoek erkennen. Zij kijkt uit naar de samenwerking met het KBRI. Samenwerking tussen wetenschappelijke onderzoekers is essentieel: door krachten te bundelen wordt de kans op belangrijke ontdekkingen immers groter. ●●